

Krusta draudze, 30.07.2023.

Dieva valstības paradoksi

31 Vēl citu līdzību Viņš tiem stāstīja un sacīja:

"Debesu valstība līdzinās sinepju graudiņam, ko kāds cilvēks ņēma un iesēja savā tīrumā.

32 Šī ir gan mazākā no visām sēklām, bet, kad tā uzaug, tad tā ir lielāka par citiem dārza stādiem un top par koku, tā ka putni apakš debess nāk un taisa ligzdas viņa zaros."

33 Vēl citu līdzību Viņš tiem sacīja:

"Debesu valstība līdzinās raugam, ko kāda sieva ņēma un iedauca trīs mēros miltu, iekams viss sarūga."

34 Visu to Jēzus runāja uz ļaudīm līdzībās, un bez līdzībām Viņš uz tiem nerunāja,

35 lai piepildītos, ko pravietis runājis, sacīdams: es atdarīšu savu muti līdzībās, es runāšu lietas, kas apslēptas no pasaules iesākuma.

Mat. 13: 31-35.

Mīļā draudze!

Mēs šodien esam situācijā, kur liekas, ka nekas īsti neiet uz priekšu – tieši otrādi, līdzekļu aizvien mazāk, darba vietu nav, perspektīvas arī nav. Mēs esam *iebraukuši galīgās auzās*. Tā vien šķiet, ka vienīgā alternatīva vismaz jaunākajai un vidējai paaudzei ir doties projām.

Es atceros, ka pirms 17 gadiem man bija saruna ar toreizējo Sociālās apdrošināšanas aģentūras vadītāju Aiju Barču, un tur gāja runa arī par humāno palīdzību. Pēc tam laikrakstā "Kurzemes Vārds" parādījās ziņa, ka aktivisti no Vācijas sagādās visiem Liepājas iedzīvotājiem, kam tas ir nepieciešams, ratiņkrēslus. Tādu lietu mēs, protams, nebijām solījuši. Un tagad, 25. februārī, mēs kopā ar citām sociālajām organizācijām, rīkojam apaļā galda diskusiju, kur piedalīsies tā pati Aija Barča, šoreiz kā Saeimas Sociālo un darbu lietu komisijas vadītāja, un atkal būs runa par ratiņkrēsliem, par to, ka mūsu valstī cilvēkiem, kuriem steidzami nepieciešams ratiņkrēsls, ir jāgaida vairāk kā pusgads, lai tādu saņemtu. Kaut kā liekas, ka mēs nekur tālu neesam tikuši. Riņķa dancis.

Vai nevarētu būt, ka ar Dieva valstību ir līdzīgi? Daudz par to ir runāts, bet kā nav, tā nav sajūtas, ka reāli kaut kas mainās. Daži teiks: "*Nu jā, bet te jau ir runa par debesu valstību, mūžībā viss būs tā, kā vajag. Šajā dzīvē mums nav ko cerēt uz pestīšanu un svētlaimi.*"

Par šo tēmu es Jums pastāstīšu vienu stāstu, ko atradu internetā. Reiz nomira kāds vīrietis un viņš nonāca pie Pētera, kas sargāja debess vārtus. Blakus mirušajam bija arī viņa draugi: budisti, kristieši, dzērāji un laulības pārkāpēji – visvisādi.

Pēteris teica: "*Lūdzu, nāc iekšā, tu esi bijis labs cilvēks.*" Vīrietis jautāja: "*Bet kā ir ar šiem? Kas ar tiem notiks?*" Pēteris teica: "*Tu zini noteikumus, ko var darīt?*" Vīrietis stāvēja un domāja. No vienas puses, viņš gribēja nokļūt debesīs, no otras puses – kas tad visu dzīvi viņu bija vadījis? Kas bija viņa atskaites punkts? Vai tas nebija Jēzus no Nācaretes, grēcinieku draugs, kas biedrojās ar muitniekiem un prostitūtām, ar atstumtajiem un apspiestajiem, kas nekad nenodeva savus draugus? Un viņš teica Pēterim: "*Es laikam labāk palikšu ar šiem.*" Un Pētera sejā parādījās smaids: "*Beidzot kāds ir sapratis!*"

Šajā stāstā ir runa par mūsu cerību, ka tā ir saistīta ar mūsu dzīvi un ar sekošanu Jēzum. Mūsu cerība, ka nokļūsim debesīs, nav domāta, lai atrautu mūs no šīs dzīves, lai mēs varētu saņemt savu personīgo apbalvojumu, neliekoties ne zinis par tiem, kas paliek ārpusē. Ja tā notiek, tad tā ir tikai un vienīgi mūsu sirds šaurība, ko mēs pārnesam uz Dievu, ka Viņam jābūt tikpat šaurirdīgam, kādi esam mēs. Atceramies – ja evaņģēlists Matejs runā par debesu valstību, viņš to dara, ne lai apzīmētu vietu, kur mēs nonāksim pēc nāves. Viņš, atšķirībā no Marka un Lūkas evaņģēlijiem nelieto vārdu Dieva valstība, jo negribēja pārkāpt bausli – Tev nebūs Dieva vārdu nelietīgi valkāt. Jūdi Dieva vārdu vispār neizrūnāja, un arī Matejs kā kristīgs jūds tā vietā lietoja citus vārdus, šajā gadījumā viņš runā par debesu valstību.

Ko tad Jēzus īsti saprata ar Dieva vai debesu valstību? Baznīcas vēsturē ir bijuši visdažādākie skaidrojumi. Daži uzskatīja, ka tā ir pats Kristus. Citi atkal domāja, ka šeit ir runa

par Baznīcu, bet citi, ka te ir runa par individuālu cilvēku, kurā darbojas ticība. Un vēl citi uzskatīja, ka Dieva valstība ir sludinātais Dieva vārds, evaņģēlijs. Protams, šie dažādie varianti viens otru neizslēdz. Tomēr, lai saprastu, ko saka abas šodienas līdzības, mums tās ir mazliet tuvāk jāapskatās.

Sāksim ar līdzību par *sinepju graudiņu*. Pirmā lieta, ko ievērojam, ir šī starpība starp *mazo sēklu* un *lielo koku*.

Īstenībā *sinepes* nav nekāds koks, bet liels krūms. Tā to arī apzīmē evaņģēlists Marks. Bet ir vēl dažas lietas, kurām jāpievērš uzmanību. *Sinepes* tajā laikā uzskatīja par *nezālēm*, jo ja to iesēja, tā ātri vien pārņēma visu dārzu, atvases radās visās malās, un no tām vairs nevarēja tikt vaļā. Ja tā, tad rodas jautājums, kāpēc Jēzus nelietoja citu piemēru, lai apzīmētu Dieva valstību? Vecajā Derībā mēs varam lasīt par *cedru koku*. Mēs runātu par *ozolu*, kas dod patvērumu putniem, tātad solīds, stabils koks, kas pastāvēs uz visiem laikiem. Bet *sinepes*? Kaut kā dīvaini sanāk.

Līdzīgi ir ar otru līdzību. Šeit Jēzus runā par *raugu*. Atkal mums liekas, ka viss ir skaidrs. Debesu valstība ir kā *raugs*, kas neredzamā veidā visu pārņem. Bet vai, atkal problēma. Jūdi tajā laikā uzskatīja, ka *neraudzēta maize* ir simbols Dieva svētumam, savukārt *raugs* skaitījās kā kaut kas nešķīsts, kas sabojā pārējo. Arī mēs joprojām pie Dievgalda lietojam *neraudzētu maizi*, kā simbolu tam, ka Jēzus bija bez grēka. Atkal Jēzus izvēle ir tāda dīvaina. Kāpēc Viņš tā runāja? Vai nevarētu būt, ka Viņš to sasaistīja ar saviem klausītājiem, kas pārsvarā bija vienkāršie ļaudis, kas nevarēja ievērot visas bauslības prasības, kas pareizo acīs skaitījās nepareizi, kas bija nabagi un pamesti, nevienam nevajadzīgas *nezāles*. Dievs darbojas viņu vidū un Viņš ar tiem paveiks lielas lietas. Graudiņš kļūs par lielo koku, kur varēs apmesties daudzi putni. Tātad, tas dos patvērumu citiem, kas nav te blakus, kas atlido no citām vietām. Pēc kara latviešu bēgļus angļu valodā sauca par "*dīpīšiem*", '*displaced persons*' - cilvēki, kas ir zaudējuši savas mājas. Latvieši šo jēdzienu iztulkoja kā *Dieva putni*. Tātad bēgļi un svešinieki, pagāni un sveštautieši – arī viņi debesu valstībā atradīs patvērumu. Tas ir, ko Jēzus saka.

Vēl divas lietas. *Sinepes* tajā laikā neuzskatīja tikai par *nezālēm*. Tās varēja lietot arī, lai dziedinātu slimo no visādām kaitēm. Ja Jēzus runā par debesu valstību kā *sinepju graudiņu*, tad tas nozīmē arī, ka šeit tiek dziedinātas visādas kaites, strīdi un kašķi, nesaprašanās un aizspriedumi. Dievs var lietot arī mūs, lai dziedinātu un palīdzētu tiem, kuriem iet grūti. Savukārt līdzībā ar *raugu* Jēzus īpaši izceļ, ka sievietei tie ir trīs mēri milti, kuros viņa apslēpj *raugu*. Tā ir liela porcija, domāta apmēram 50 cilvēkiem. Tātad šeit neiet runa tikai par kaut kādu individuālu svētlaimi, bet par kopīgu pasākumu, varbūt sieviete gatavo svētku mielastu, uz kuru daudzi ir aicināti. Ko šīs līdzības nozīmē mums šodien?

Pirmkārt, ir jāsaka, ka tas koks joprojām nav izaudzis. Mēs, tai skaitā baznīca, esam joprojām tikai sēklas līmenī. Mēs sastopamies ar pārāk daudz nebūšanām, un baznīca diemžēl īpaši neatšķiras no pārējās sabiedrības. Būsim uzmanīgi, ja kāds saka, ka baznīca jau ir Dieva valstība. Tas ir līdzīgi kā ar komunismu, kas arī apgalvoja, ka īsteno paradīzi virs zemes. No otras puses, Jēzus gribēja iedrošināt, lai turpina cerēt pat tad, kad tu neredzi nekādu jēgu tam, ko tu dari. Viņš pats gāja cauri ciešanām un krustu uz augšāmcelšanos. Dievs darbojas arī šodien vietās un situācijās, kur mēs to nemaz negaidām. Paskatāmies kaut vai uz notikumiem arābu valstīs, kur ne no šā, ne no tā, ir izveidojusies milzīga kustība, kas pieprasa demokrātiju un līdztiesības. Nevienš to iepriekš nebija paredzējis, bet izrādās, ka arī tur tas *raugs* darbojas.

Mums ir svarīgi darboties tālāk, arī tad, ja neredzam panākumus un ātras izmaiņas. Paliekam ticībā, pārdomājam to, kur mēs atrodamies, vai mēs vēl esam kopā ar Jēzu. Tas ir svarīgāk nekā iegūt atzinību un uzslavu, naudu un mantu. Mums ir jāmeklē Dieva valstība ne tikai baznīcā, bet arī pārējās vietās: ģimenē, darbā, mājās, skolā, augstskolā, sabiedrībā. Padomāsim, kā tas būtu, ja Dievs šeit valdītu, nevis visādi priekšraksti, varas un hierarhijas. Sāksim iet šajā virzienā, runāsim ar citiem par to, ko vajadzētu mainīt, iesaistāties, nestāvam malā! Jūs redzēsiet, ka dzīve atgūst krāsu, tā vairs nebūs pelēcīga, bet interesanta un pilna ar izaicinājumiem. Dievs negrib, lai mēs esam izolēti no pārējiem, bet ka dzīvojam sadraudzībā, ar plašu sirdi un cerību, kas ir balstīta Jēzu Kristū. Āmen!

No mācītāja Mārtiņa Urdzes sprediķu arhīva / 13.02.2011. /